27/07/2020

Градња саборне цркве Светог Благовештења у Дубровнику

После дозволе власти да Срби православци могу у самом граду подићи своју цркву, добијене 1839, дуго се није ништа у том смислу радило.

Божо Бошковић (1815-1879), трговац и поседник дубровачки, био је централна личност при градњи Саборног храма у Дубровнику. Од 1865. Бошковић је члан црквеног туторства, највећим временом његов председник али и најагилнији у пословима тога вида. Најзначајнији посао који је обављен у то доба од 1865. до 1877. био је подизање Саборног храма у Дубровнику. Божо Бошковић је својом пословном умешношћу успео да од Владислава Гучетића купи зграду у Граду, под именом Стари театар. Он пише епископу (1865): „О том послу дан сам за ноћ мислио где би место пристојно нашао.

Моја је жеља била на Пилама, али ту под никакве новце места наћи није могуће. Бог се смилова, те у Граду на најлепшем месту, једна од најпространијих кућа, сасвим изолирана, мораше се продати, а то је Театар стари. Чим сам обзнао да ће се та кућа продати, одмах сам зачео мисао да ју за цркву купим. Колико сам око тога настојао, труда и главобоље имао, исказати вам не могу. А што је највише, морао сам ту намеру моју у највећој тајности држати, ер да се буде обзнала намера моја, никако је купити не би ми дали. Еле Бог благослови мој труд, и ја Театар ономадне купих...“ Бошковић у мају 1867. пише: „Познато вам је да смо преколани купили Стари театар, с намером да га обалимо и на оном месту цркву начинимо. Ту куповину нашу влада беше одобрила. Кад смо преко Конзисторије послали били Намјесништву на потврђење, преузвишени г. (Лазар фон) Мамула (намјесник Краљевине Далмације) у пуној сједници рекао је консилерима – не треба ту потанко осве форме истраживати, ја познајем добро Бошковића, то ваља одобрити...“ Године 1871. освећени су темељи Благовештењске цркве у Дубровнику. Исте године за епископа новоосноване Епископије Бококоторске и Дубровачке (издвојена из Далматинске епархије) са седиштем у Котору наименован је архимандрит Герасим Петрановић...
(опширније у књизи: Ирена Арсић, „Српска православна црква у Дубровнику“, стр. 108-113).

Хронологија важнијих догађаја за православне у Дубровнику:
1717. гроф Сава Владиславић тражи дозволу за градњу православне цркве;
1775. уговором у Ливорну дубровачке власти дозвољавају подизање капеле источног обреда при руском конзулату у Дубровнику;
1790. регистрована Српска православна црквена општина и парохија у Дубровнику;
1800. освећена црква на Посату;
1804. дозвољено да православни свештеник борави у Граду;
1830. отвара се Српска школа крај цркве на Посату;
1837. освећена црква и гробље на Бонинову;
1849. царским патентом православна вера постаје равноправна у Монархији...

Фотографија из књиге/каталога „Култура Срба у Дубровнику 1790-2010): https://arhivsrbije.rs/izdanja/57/kompletna-objava

mitropolija.com